

Миналото на Мъглижкия манастир е обвито в тайнственост

Един от най-красивите ни манастири е притихнал в дълбините на Балкана, едва на 2 км. северно от областния град Мъглиж. Малцина се сещат да се отбият тук, встрани от пренаселените ни туристически центрове, за да се усамотят и да поемат глътка духовност далеч от хорската суета.

Мъглижкия манастир „Свети Николай“ посреща посетителите си с гордата осанка на еднокорабната си църква, издигната на мястото на предишен православен храм, чийто руини са разпилени в околностите.

Въпреки че е обновен и добре поддържан, **манастирът не е изгубил нищо от патината на времето и излъчващата покой и святост атмосфера.** Спретнати сгради във възрожденски стил ограждат отвсякъде потъналия в цветя двор. Докато се разхождате по скърцащите под краката ви дървени чардаци, ще се наслаждавате до безкрай на красивите гледки към отсрещните планински върхове. Но какво знаем за историята на това пропито със духовност място? Оказва се – твърде малко!

Историците обаче са единодушни в едно – че **и в най-смутните времена на Османското владичество, Мъглижкия манастир е пазел българския дух и православната вяра**

. И че още през 16 в. тук се подготвяли свещеници за цяла Южна България. Според писмени източници, през 1623 г. еничарският предводител Слав пристига в Мъглиж, за да събира кръвен данък. Подплашени, хората скрили децата си в манастира. И понеже монасите не ги издали, за назидание обителта била опожарена, а свещениците – до един обезглавени. Душо Гавазов, зам.-кмет на Мъглиж разказва:

„Възобновяването на манастира става между 54 и 69-та година на 20-ти век. Тогава той е двукратно реконструиран и напълно обновен. Според литературни данни, през Възраждането тук е било открито мъжко училище, а няколко години по-късно – и женско такова. През 1870 г. училището прераства в прогимназия. Освен това в манастира е имало изключителна богата библиотека. За жалост по-голяма част от архива ѝ изгорял по време на Руско- турската освободителна война през 1877-78 г.. Предполага се, че тук нееднократно е отсядал Апостолът на Свободата Васил Левски.“

В наши дни килията на Левски, както и килийното училище, са възстановени. Тези своеобразни музеи, заедно с църквата, двата параклиса и стопанските сгради се поддържат от доброволци, а духовният водач на светата обител е дядо Йоан – единственият обитател на Божия дом.

„В църквата съществува нещо, което не намираме никъде другаде в Европа. Става дума за един иконопис, на който заедно са изобразени Светите Братя Кирил и Методий и Св. Патрик – покровител на Ирландия“ – казва Душо Гавазов.

Според местна легенда необичайната фреска била поръчана и изписана с дарения на неизвестен ирландец. А изследователи обясняват съществуването ѝ с факта, че и тримата светци са записали имената си в историята на европейската цивилизация, изпълнявайки сходни мисии. Свети Патрик, живял през V век, донесъл християнството сред северните народи. Четири века по-късно Солунските братя превеждат Библията на старобългарски и разпространяват писаното слово сред славяни и българи.

И още нещо прави впечатление – **част от българските светци в стенописната украса на църквата, са изрисувани в народни носии.**

Снимки: Венета Николова, община Мъглиж

— bnr.bg